

ΤΜΗΜΑ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
Π.Ε. ΑΧΑΪΑΣ

Δίκτυο Σχολείων: «Ούτε θύτης ούτε θύμα στο Διαδίκτυο: Ψηφιακός Πολίτης»

ι είναι το Δίκτυο «Ούτε θύτης ούτε θύμα στο Διαδίκτυο: Ψηφιακός Πολίτης»

Το Δίκτυο «Ούτε θύτης ούτε θύμα στο Διαδίκτυο: Ψηφιακός Πολίτης» βασίζεται στο ανανεωμένο πρόγραμμα του Μουσείου Επιστημών και Τεχνολογίας «Ούτε θύτης ούτε θύμα στο Διαδίκτυο: Η κοκκίνοσκουφίτσα σε νέες περιπέτειες». Αποσκοπεί στην καλλιέργεια υπεύθυνων στάσεων και δεξιοτήτων που ενισχύουν την ασφαλή, κριτική και δημιουργική χρήση του διαδικτύου από τους μαθητές. Μέσα από βιωματικές δραστηριότητες και συνεργατικές πρακτικές, οι μαθητές/τριες έρχονται σε επαφή με ζητήματα που αφορούν τον ψηφιακό γραμματισμό, τους κινδύνους και τις ευκαιρίες του διαδικτύου, τον κυβερνοεκφοβισμό και την πρόληψή του, την υπεύθυνη χρήση των κοινωνικών δικτύων, την προστασία της ιδιωτικότητας και της ψηφιακής τους ταυτότητας, αλλά και την ανάπτυξη αξιών σεβασμού, ενσυναίσθησης και υπευθυνότητας στο ψηφιακό περιβάλλον. Το πρόγραμμα στοχεύει να ενδυναμώσει τα παιδιά, ώστε να γίνουν ενεργοί και συνειδητοποιημένοι ψηφιακοί πολίτες, ικανοί να συμβάλουν στη δημιουργία μιας πιο ασφαλούς και δημοκρατικής διαδικτυακής κοινότητας.

Απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και περιλαμβάνει επιμορφωτικά σεμινάρια και εργαστήρια για εκπαιδευτικούς και γονείς, συμμετοχή σχολικών ομάδων σε εκπαιδευτικές δράσεις του Μουσείου Επιστημών και Τεχνολογίας, υλοποίηση παρεμβάσεων σε μαθητές/τριες και γονείς για το Διαδίκτυο από την Επιστημονική ομάδα του Κέντρου Πρόληψης Π.Ε. Αχαΐας στα σχολεία, Τοπικό Φεστιβάλ Σχολείων, συμμετοχή σε δράσεις του Διαπεριφερειακού Θεματικού Δικτύου για το Διαδίκτυο και συνεργασία με τον Σύμβουλο Πληροφορικής, καθώς και δράσεις προβολής και αξιοποίησης του παραγόμενου έργου των ομάδων σε ψηφιακές εκθέσεις, πανελλήνια μαθητικά φεστιβάλ και συνέδρια.

ώς μπορεί να αξιοποιηθεί

Το πρόγραμμα «Ούτε θύτης ούτε θύμα στο Διαδίκτυο: Ψηφιακός Πολίτης», ξεχωριστά ή συνδυαστικά, μπορεί να αξιοποιηθεί ως:

Α) Πρόγραμμα Αγωγής Υγείας

Ενότητα: «Ασφαλής χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών και του διαδικτύου - διαδικτυακός εκφοβισμός»

Ενέργειες & Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης

- Νοέμβριος: Ενημερωτική συνάντηση εκπαιδευτικών, καθορισμός ομάδων δράσης.
- Νοέμβριος – Μάρτιος: Υλοποίηση βιωματικών εργαστηρίων και μαθητικών δράσεων για τον ψηφιακό πολίτη (παιχνίδια ρόλων, debates,
- Δεκέμβριος – Απρίλιος: Επισκέψεις σχολείων στο Μουσείο Επιστημών & Τεχνολογίας και το Κέντρο Πρόληψης.
- Νοέμβριος-Απρίλιος: Υλοποίηση επιμορφωτικών και ενημερωτικών συναντήσεων σε Εκπαιδευτικούς και Γονείς.
- Απρίλιος – Ιούνιος: Δημιουργία προϊόντων μαθητών (αφίσες, βίντεο, podcasts, ψηφιακές καμπάνιες).
- Μάιος: Εκδήλωση διάχυσης – παρουσίαση καλών πρακτικών – Φεστιβάλ σχολείων.

Προσδοκώμενα Αποτελέσματα

- Ανάπτυξη ψηφιακής υπευθυνότητας και ενίσχυση της κριτικής σκέψης των μαθητών, Μείωση περιστατικών κυβερνοεκφοβισμού και άλλων διαδικτυακών κινδύνων (Έως το τέλος του σχολικού έτους, τουλάχιστον το 70% των μαθητών που συμμετέχουν θα μπορούν να αναγνωρίζουν- μέσω ερωτηματολογίων ή δραστηριοτήτων- παραπλανητικό περιεχόμενο και να προτείνουν υπεύθυνες διαδικτυακές συμπεριφορές.
- Ευαισθητοποίηση μαθητών και οικογενειών για τον ρόλο του ενεργού ψηφιακού πολίτη (μέχρι το τέλος του προγράμματος, να έχει πραγματοποιηθεί τουλάχιστον 1 δράση ενημέρωσης ανά σχολείο με τη συμμετοχή και γονέων, και τουλάχιστον 50% των γονέων να αναφέρουν αυξημένη γνώση για τους κινδύνους και τα δικαιώματα/υποχρεώσεις του ψηφιακού πολίτη..
- Δημιουργία κουλτούρας συνεργασίας μεταξύ σχολείων και φορέων σε θέματα ψηφιακής ασφάλειας (ως το τέλος του σχολικού έτους να έχουν υλοποιηθεί τουλάχιστον 2 κοινές δράσεις ή σεμινάρια με τη συμμετοχή διαφορετικών σχολικών μονάδων και συνεργαζόμενων φορέων).

Β) Εργαστήρια Δεξιοτήτων

Ενότητα: «Ζω Καλύτερα - Ευ Ζην: ΥΓΕΙΑ: Διατροφή - Αυτομέριμνα, Ασφάλεια»

Γ) Δράσεις Ενεργού Πολίτη

Σύνδεση με τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης

Στόχος 3: Καλή Υγεία και Ευημερία

Στόχος 4: Ποιοτική Εκπαίδευση

Στόχος 5: Ισότητα των Φύλων

Στόχος 10: Λιγότερες Ανισότητες

Στόχος 11: Βιώσιμες Πόλεις και Κοινότητες

Στόχος 16: Ειρήνη, Δικαιοσύνη και Ισχυροί Θεσμοί

Στόχος 17: Συνεργασία για τους Στόχους

Δ) Σχέδιο Δράσης στο Συλλογικό Προγραμματισμό - Εσωτερική και Εξωτερική Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου των σχολικών μονάδων

Προτείνεται για Παιδαγωγική - μαθησιακή λειτουργία:

Άξονας 3. Σχέσεις μεταξύ μαθητών (Ενίσχυση συνεργασίας και αλληλεγγύης στο ψηφιακό περιβάλλον. Πρόληψη και αντιμετώπιση φαινομένων κυβερνοεκφοβισμού και παραπληροφόρησης),

Άξονας 5. Σχέσεις σχολείου – οικογένειας (Ενημερωτικές συναντήσεις για γονείς γύρω από θέματα ασφάλειας στο Διαδίκτυο, χρόνου οθόνης, εξαρτήσεων. Προώθηση συνεργασίας οικογένειας – σχολείου για κοινή στάση στη χρήση της τεχνολογίας).

Σχετίζεται και με Παιδαγωγική - μαθησιακή λειτουργία:

Άξονας 1. Διδασκαλία, μάθηση, αξιολόγηση (Ενσωμάτωση βιωματικών και συμμετοχικών δραστηριοτήτων (παιχνίδια ρόλων, debates, projects) που ενισχύουν τη μάθηση για την υπεύθυνη χρήση του Διαδικτύου. Αξιολόγηση με δημιουργικά προϊόντα μαθητών (αφίσες, podcasts, ψηφιακές καμπάνιες),

Άξονας 2. Σχολική διαρροή – φοίτηση (Δημιουργία ασφαλούς και υποστηρικτικού κλίματος ώστε όλοι οι μαθητές να συμμετέχουν χωρίς φόβο για φαινόμενα διαδικτυακής βίας ή αποκλεισμού),

Άξονας 4. Σχέσεις μεταξύ μαθητών – εκπαιδευτικών (Δημιουργία διαλόγου για τα όρια, τις ευκαιρίες και τους κινδύνους του Διαδικτύου. Οι εκπαιδευτικοί καθοδηγούν, εμπυγχώνουν και δίνουν θετικά πρότυπα ψηφιακής συμπεριφοράς),

Διοικητική λειτουργία: Άξονας 7. Σχολείο & κοινότητα (Συνεργασίες με το Μουσείο Επιστημών & Τεχνολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, το Κέντρο Πρόληψης Αχαΐας, την Αστυνομία, αλλά και με φορείς, όπως το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου υπό την αιγίδα του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ) και του Ινστιτούτου Πληροφορικής).

Επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών: Άξονας 8. Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε επιμορφωτικές δράσεις (Επιμορφώσεις για την πρόληψη του κυβερνοεκφοβισμού, την ασφάλεια στο Διαδίκτυο και την ενδυνάμωση ψηφιακών δεξιοτήτων).

Αναγκαιότητα – Στόχοι

Η ραγδαία διάδοση του Διαδικτύου δημιουργεί νέες δυνατότητες μάθησης, επικοινωνίας και δημιουργικότητας, αλλά και νέους κινδύνους, όπως ο κυβερνοεκφοβισμός, η παραπληροφόρηση, οι εξαρτήσεις. Το σχολείο καλείται να προετοιμάσει τους μαθητές να γίνουν υπεύθυνοι και ενδυναμωμένοι ψηφιακοί πολίτες. Στόχοι του Δικτύου είναι: η ανάπτυξη δεξιοτήτων ασφαλούς, υπεύθυνης και δημιουργικής χρήσης του Διαδικτύου, η πρόληψη φαινομένων διαδικτυακού εκφοβισμού, εξάρτησης και παραβίασης προσωπικών δεδομένων, η ενδυνάμωση της κριτικής σκέψης και της ικανότητας αξιολόγησης ψηφιακών πληροφοριών, η καλλιέργεια θετικής ψηφιακής ταυτότητας και συμπεριφοράς αλληλεγγύης στο Διαδίκτυο, η συνεργασία σχολείου-οικογένειας-φορέων (Μουσείο Επιστημών & Τεχνολογίας, Κέντρο Πρόληψης, Σύμβουλο Πληροφορικής) για την καλλιέργεια ψηφιακής παιδείας και την ενίσχυση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Πόροι – Μέσα – Ερευνητικά Εργαλεία

- Εκπαιδευτικό υλικό για τον ψηφιακό πολίτη (ΥΠΑΙΘΑ, Διαπεριφερειακό Θεματικό Δίκτυο για το Δ
- Υποστηρικτικό υλικό από Μουσείο Επιστημών & Τεχνολογίας και Κέντρο Πρόληψης Αχαΐας.
- Ψηφιακά εργαλεία δημιουργίας και συνεργασίας ί
- Συνεντεύξεις με μαθητές/εκπαιδευτικούς, φύλλα ανατροφοδότησης, ημερολόγια δράσεων. υ
ο

Κριτήρια Επιτυχίας της Δράσης

- Ενεργός συμμετοχή μαθητών/τριών, εκπαιδευτικών και γονέων σε δράσεις.
- Δημιουργία μαθητικών προϊόντων με θετική απήχηση στη σχολική κοινότητα.
- Βελτίωση γνώσεων και στάσεων των μαθητών για το ασφαλές Διαδίκτυο.
- Μείωση περιστατικών διαδικτυακής βίας/εκφοβισμού.
- Θετική ανατροφοδότηση από μαθητές, εκπαιδευτικούς και γονείς.
- Διάχυση καλών πρακτικών σε σχολεία του Δικτύου και στην ευρύτερη κοινότητα (στο πλαίσιο του Δικτύου προτείνεται η συμμετοχή σε Φεστιβάλ που μπορεί να ενταχθεί στις δράσεις Ενεργού Πολίτη).

Διαδικασίες Αξιολόγησης της Δράσης

Αρχική αξιολόγηση: Καταγραφή στάσεων και αναγκών μαθητών/εκπαιδευτικών σχετικά με τη χρήση του Διαδικτύου.

Διαμορφωτική αξιολόγηση: Ανατροφοδότηση κατά τη διάρκεια της υλοποίησης (τοπικές συναντήσεις-συζητήσεις, μικρές αναφορές εκπαιδευτικών, παρατήρηση συμμετοχής).

Τελική αξιολόγηση: Συλλογή μαθητικών δημιουργιών και παρουσίασή τους. Ανατροφοδότηση μέσω κοινής συνάντησης όλων των σχολείων του Δικτύου.